

25. Мрежа от преводачи или агенции?

Във Фейсбук има затворени групи, съдържащи в названието си думата „преводач“ или нейни производни, чиято цел, според техните учредители, е да свързват колеги с колеги. Кои обаче са „колегите“?

Ако приемем, че това са преводачи, каква е целта на техните връзки? Всеки страничен човек би казал, че е напълно нормално професионалистите да обменят опит, като се свързват с колегите си чрез средствата за комуникация. Тези средства, след появата на Интернет, стават изключително достъпни, а използването им – широкоразпространено.

От това се възползват огромен брой професионалисти и те поддържат помежду си връзка много по-лесно, отколкото беше някога. С навлизането на т. нар. „социални мрежи“, все повече професионалисти се организират в неформални групи, които често са затворени за външни посетители.

При преводачите това явление също придоби размах и много колеги-преводачи поддържат все по-тесни връзки помежду си, независимо от това къде се намират. Те сформират неформални групи в различни „социални мрежи“, общуват помежду си в различни форуми (често, за съжаление, контролирани и цензурирани) или чрез своите блогове. Разбира се, много от съвременните преводачи имат и свои

сайтове в Интернет, на които може да се намери информация за тях – като се започне от телефон за връзка и се стигне до биографични сведения и образци от преводи.

Много преводачи обаче са усетили колко несигурна е работата им и колко лесно доходите им намаляват. Затова са се насочили към предлагане на по-широк диапазон „преводачески услуги“. Тези услуги наистина могат да бъдат преводачески, като даден преводач предлага услуги за превод само от и на езика или езиците, по които е специалист. Тогава, ако поеме голям превод, може да се свърже със свои колеги и да разпредели превода така, че да се спазва срокът. Накрая споменатият преводач проверява преводите на своите колеги, защото сам ще поеме отговорност за цялостния превод.

Тази дейност обаче лека-полека се разширява и преводач, който доскоро е предлагал преводи по своята специалност, започва да предлага и преводи в други области или от и на други езици, с които той не е запознат. В най-добрия случай такъв преводач свързва клиентите си със свои колеги, специалисти по съответния език, като евентуално взема комисионна за това от клиента. Тези случаи обаче вече са рядкост и преводачът, започнал да предлага преводи на повече езици, голяма част от които не знае, става посредник. И то посредник, който не свързва клиентите си с преводачите, а приписва техните преводи на

себе си, макар че не е специалист по езиците, от или на които са направени тези преводи.

Такава метаморфоза на преводачите понастоящем е широко разпространена. Тази масовост на явленияето започва да размива границата между професията преводач и дейността на посредника. Все повече бивши преводачи, превърнали се в посредници и отдавна спрели да превеждат, продължават да се наричат преводачи.

Именно такива „преводачи“ организират в Интернет, по-специално във Фейсбук, затворени групи, в които общуват помежду си и си оказват взаимопомощ, но не професионална, както се твърди в заглавните страници на такива групи, а взаимопомощ по предоставяне на имена от списъци с преводачи.

Както ни е известно, агенциите за преводи у нас, покровителствани от Външно, развиват предимно посредническа, а не преводаческа дейност. Все по-малко са онези агенции, които имат назначени преводачи и които предлагат на клиентите преводи, извършени от техните преводачи. Някои собственици на агенции също все още превеждат. Но изграденият порочен модел, утвърден с помощта на небезизвестния „правилник“, дава самочувствие на собствениците на агенции и те уверено се рекламират със своя „лиценз“, който всъщност не е нищо повече от привиден договор с Външно, чрез който то не им възлага извършването на преводи, а си осигурява приток от официал-

ни преводи за неприсъствена заверка на подписите на преводачите и по този начин – сигурни приходи от такси за тази „заверка“.

Самозабравилите се агенции, галеници на ВЪншно, най-безсрамно обявяват, че преводачите, които правят преводите им, били техни, без дори да имат каквито и да било договорни отношения с тях! И когато тези агенции се свържат помежду си в затворените групи в Интернет, те започват да си „услужват“ с имена на преводачи от своите списъци. Често все още действащи преводачи-собственици на агенции, с готовност оказват „помощ“ на „колегите“ си и правят за тях дори официални преводи, на които до подписа им стои печатът на конкурентна фирма! Такива агенции престават да бъдат конкуренти, а се обединяват чрез затворените групи в Интернет и по този начин никой независим преводач извън техните тайни списъци и интимни групи няма шанс да се добере до превод.

Всяка затворена група в Интернет, носеща име, включващо думата „преводач“ или нейни производни, най-вероятно е организирана от собственици на агенции, които започват да функционират като голяма мрежа от агенции за преводи. Тези агенции обаче не са регистрирали свой холдинг или дружество-майка, за да узаконят своето обединение (по същия начин те не назначават на трудов договор и преводачите от списъците си). Така се появява една огромна нелегална мрежа за преводи. По

същността си тя е нерегистриран холдинг на агенции за преводи, където не работят преводачи на трудов договор.